

Uchwała

Komisji Habilitacyjnej powołanej w dniu 2 marca 2015 r. przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów na podstawie art. 18a ust. 5 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2011, nr 84, poz. 455, z późn. zm.) w sprawie:

wniosku o nadanie dr. Tomaszowi Janiszewskiemu stopnia doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie biologia.

§ 1

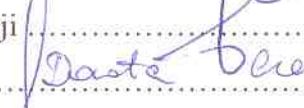
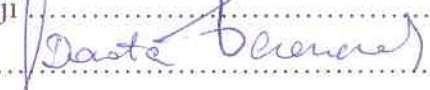

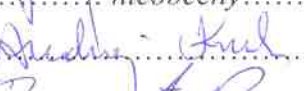
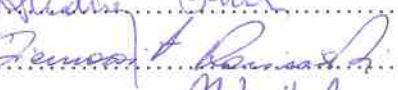
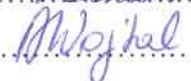
Komisja, działając zgodnie z ww. ustawą, w oparciu o rozporządzenie MNiSW z dn. 3 października 2014 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodach doktorskich, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz. U. Nr 204, poz. 1200) i stosując kryteria zawarte w rozporządzeniu MNiSW z dn. 1 września 2011 r. (Dz. U. Nr 196, poz. 1165), na posiedzeniu w dniu 6 maja 2015 r., w którym uczestniczyło sześcioro spośród siedmiorga wybranych członków Komisji, w głosowaniu jawnym, **jednomyślnie (ZA: 6 głosów), podjęła uchwałę popierającą wniosek o nadanie stopnia doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie biologia dr. Tomaszowi Janiszewskiemu.**

§ 2

Integralną częścią uchwały jest załącznik nr 1, stanowiący jej uzasadnienie.

§ 3

Komisja w składzie:

1. prof. dr hab. Jan Jankowski – przewodniczący komisji	
2. dr hab. Dorota Czeszczewik – recenzent	
3. prof. dr hab. Lech Stempniewicz – recenzent	
4. dr hab. Piotr Profus – recenzent	<i>nieobecny</i>
5. prof. dr hab. Andrzej Kruk – członek komisji	
6. dr hab. Ziemowit Kosiński – członek komisji	
7. dr hab. Adrianna Wojtał-Frankiewicz – sekretarz komisji	

przekazuje niniejszą uchwałę Dziekanowi Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Łódzkiego.

Łódź, 6 maja 2015 r.

**Uzasadnienie uchwały komisji habilitacyjnej
w sprawie wniosku o nadanie dr. Tomaszowi Janiszewskiemu
stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk biologicznych, w dyscyplinie biologia**

Przedmiotem ocen, stanowiących podstawę do sformułowania opinii, było osiągnięcie naukowe w ujęciu ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2011 r., nr 84, poz. 455 z późn. zm.), a także pozostały dorobek naukowy, dydaktyczny i organizacyjny Habilitanta.

Sylwetka Habilitanta

Dr Tomasz Janiszewski ukończył studia magisterskie w 1988 roku na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Łódzkiego. Pracę doktorską pt. *Próba wyjaśnienia zmienności wybranych parametrów populacyjnych bociana białego *Ciconia ciconia* (L.) w warunkach Polski środkowej* wykonał pod opieką prof. dr. hab. Janusza Markowskiego, a stopień doktora nauk biologicznych w dyscyplinie ekologia uzyskał w 1999 roku na macierzystym Wydziale. Na Wydziale Biologii i Ochrony Środowiska UŁ pracuje od 1987 roku, najpierw jako pracownik inżynierjno-techniczny (1987-1991), następnie jako asystent (1991-1999), adiunkt (1999-2013) i od 2013 do dziś jako starszy wykładowca.

Ocena osiągnięcia naukowego

Jako osiągnięcie naukowe dr Tomasz Janiszewski przedstawił cykl siedmiu publikacji zatytułowany *Wybrane aspekty ekologii lęgowej populacji bociana białego *Ciconia ciconia* w środkowej Polsce w badaniach długoterminowych*, których sumaryczny IF wynosi 5,245, a liczba punktów MNiSW 124 (zgodne z rokiem publikacji). Jedna praca stanowi rozdział w anglojęzycznej monografii dotyczącej bociana białego, a pozostałe opublikowano w następujących czasopismach: *Notatki Ornitologiczne*, *Bird Study*, *Journal of Zoology*, *Population Ecology*, *Wilson Journal of Ornithology* i *Chrońmy Przyrodę Ojczystą*. W sześciu pracach tworzących dzieło dr Tomasz Janiszewski jest pierwszym autorem. Wszystkie artykuły są współautorskie z wysokim wkładem Habilitanta w ich przygotowanie (wynosi on 50-70%). Osiągnięcie naukowe dotyczy ekologii lęgów bociana białego, a w szczególności wpływu cech siedliska oraz warunków atmosferycznych na parametry rozrodu bociana białego (praca nr 1, 2 i 6), jakości terytoriów i częstości ich zajmowania (praca nr 4), terminów przylotu w odniesieniu do

udatności lęgów (prace nr 3 i 5) oraz analiz wieloletnich zmian liczebności populacji bociana białego (praca nr 7). W opinii wszystkich recenzentów jest to interesujące i wielowątkowe studium mające istotny wkład w rozwój wiedzy o ekologii bociana białego, a tym samym wiedzy ogólnej z zakresu ornitologii. W swoich pracach Habilitant wykazał bowiem, że wpływ czynników środowiskowych i stopnia urbanizacji na zagęszczenie i parametry rozrodu bociana może być modyfikowany przez warunki pogodowe. Udowodnił również, że wilgotność gleb, terminy przylotów i jakość terytorium silnie wpływają na strategie lęgowe bocianów oraz efektywność ich lęgów. Dodatkowo wyniki w/w prac mają istotne znaczenie w ochronie konserwatorskiej bociana białego i jego siedlisk, ponieważ gatunek ten jest dobrym wskaźnikiem przemian zachodzących w krajobrazie rolniczym.

W recenzji Pani dr hab. Doroty Czeszczewik pojawiło się jednak zastrzeżenie do pracy nr 1 osiągnięcia naukowego (Wojciechowski Z., Janiszewski T. 2006. The effect of biotopic conditions on the density of a White Stork population in Central Poland. Tryjanowski P., Sparks T.H., Jerzak L. (eds.) The White Stork in Poland: studies in biology, ecology and conservation. Bogucki Wydawnictwo Naukowe. Poznań: 241-250), której tytuł jest zbliżony do tematyki rozprawy doktorskiej dr. Janiszewskiego. Po porównaniu obu prac Pani dr hab. D. Czeszczewik stwierdziła, że rozprawa doktorska obejmowała te same lata badań (1994-1997) i dotyczyła podobnego tematu, choć analizy różniły się szczegółami. Można więc przypuszczać, że opublikowana w 2006 roku praca opiera się na materiałach, które były zawarte w manuskrypcie rozprawy doktorskiej. Poproszony o wyjaśnienia Habilitant stwierdził, że wykorzystując część danych wyjściowych z pracy doktorskiej zastosował nowe narzędzia statystyczne i uzyskał nowe jakościowo wyniki oraz sformułował na ich podstawie nowe wnioski.

Po dyskusji Komisja przyjęła wyjaśnienia Habilitanta i uznała je za satysfakcjonujące.

Ocena pozostałego dorobku naukowego

Na dorobek naukowy dr. Tomasza Janiszewskiego składa się 106 publikacji (poza pracami stanowiącymi cykl publikacji habilitacyjnych), w tym 23 artykuły w czasopiśmie z listy JCR, 36 w recenzowanych czasopiśmie spoza tej listy (w 12 Habilitant był pierwszym autorem) i 47 rozdziałów w monografiach (w 27 Habilitant był pierwszym autorem). Sumaryczny IF czasopiśm, w których ukazały się publikacje Kandydata wynosi 28,67, a liczba punktów MNiSW to ogółem 898, zgodnie z rokiem opublikowania. Listę osiągnięć publikacyjnych dr. Janiszewskiego dopełniają 43 komunikaty konferencyjne, w tym

14 ze zjazdów międzynarodowych i 29 z konferencji krajowych. Na uwagę zasługuje fakt, że wiele prac nieobjętych osiągnięciem naukowym zostało opublikowanych w czasopiśmie o wysokim współczynniku oddziaływania (w przedziale od 1,3 do 2,4), takich jak: *Acta Oecologica*, *Acta Ornithologica*, *Auk*, *Avian Disease*, *Canadian Journal of Zoology*, *Comparative Biochemistry and Physiology*, *Condor*, *Ibis* i *Journal of Avian Biology*. Prace dr. Tomasza Janiszewskiego cytowane były łącznie 100 razy (wg Web of Science) lub 96 razy (wg Scopus), a indeks Hirscha wynosi odpowiednio 5 lub 4. Dorobek dr. Janiszewskiego jest obfity i zróżnicowany tematycznie. Większość prac Habilitanta dotyczy kilku głównych kierunków badań:

- 1) biologii rozrodu bociana białego,
- 2) ekologii, morfometrii i ekofizjologii siewkowców Charadrii w czasie migracji,
- 3) ekologii lęgów dwóch gatunków kolonijnych (kormorana *Phalacrocorax carbo* i rybitwy białowąsiej *Chlidonias hybridus*),
- 4) rozmieszczenia i liczebności ptaków,
- 5) synantropizacji awifauny na terenach zurbanizowanych.

W opinii Recenzentów szczególny walor poznawczy mają badania nad siewkowcami, w których Habilitant i współautorzy wykazali istnienie dwóch odmiennych strategii wędrówkowych: minimalizowania energii (z częstymi i długimi odpoczynkami) i minimalizowania czasu (szybka wędrówka, krótkie i rzadkie odpoczynki), a także wewnątrz- i między sezonową zmienność w/w strategii. Z kolei badania nad kormoranem i rybitwą białowąsą wykazały ewidentne związki między strukturą przestrzenną kolonii a parametrami rozrodu i cechami osobniczymi ptaków. Pan dr Janiszewski opracował atlas awifauny miasta Łodzi, a także jest autorem bądź współautorem prac dotyczących wielu gatunków zasiedlających tereny miejskie oraz obszary chronione i cenne przyrodniczo.

W ocenie Komisji ogólny dorobek naukowy dr. Tomasza Janiszewskiego jest znaczny, merytorycznie wartościowy, poznawczo ważny i spełnia ustawowe wymagania stawiane przy ubieganiu się o stopień doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie biologia.

Ocena dorobku dydaktycznego, popularyzatorskiego i organizacyjnego

Habilitant prowadzi liczne ćwiczenia laboratoryjne, terenowe oraz wykłady (głównie dla studentów biologii i ochrony środowiska) z przedmiotów: Zoologia kręgowców, Fauna Polski, Ochrona przyrody, Ekologia populacji, Różnorodność biologiczna i Waloryzacja ornitologiczna krajobrazu. Był opiekunem trzech prac licencjackich oraz promotorem 16 prac magisterskich. Dr Tomasz Janiszewski aktywnie uczestniczył w wielu formach popularyzacji

wiedzy biologicznej: opublikował 80 tekstów o bardzo szerokim zakresie tematycznym, od sprawozdań z działalności różnych organizacji przyrodniczych, wyników obrączkowania, akcji terenowych, poprzez prace o charakterze faunistycznym, aż po poradniki terenowe. Był także konsultantem naukowym czterech filmów przyrodniczych, prowadził wykłady na Uniwersytecie III Wieku i recenzował teksty przesyłane do czasopism *Ornis Polonica* oraz *Studia i Materiały Centrum Edukacji Przyrodniczo-Leśnej SGGW*. Habilitant odbył jeden staż zagraniczny w USA. Brał też udział w projekcie badawczym dotyczącym migracji kszyka. Pozytywnie oceniono również działalność organizacyjną dr. Janiszewskiego, który przez wiele lat współorganizował Wojewódzki Konkurs Ornitologiczny, był Sekretarzem Sekcji Teriologicznej Polskiego Towarzystwa Zoologicznego, opiekunem naukowym Sekcji Ornitologicznej Studenckiego Koła Naukowego Biologów UŁ i opiekunem I roku studiów. Habilitant organizował zjazdy ornitologiczne Ziemi Łódzkiej, brał czynny udział w akcjach Klubu Obserwatorów Ptaków i Łódzkiej Grupy Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków.

Komisja stwierdza, że dorobek dydaktyczny, popularyzatorski i organizacyjny dr. Tomasza Janiszewskiego odpowiada wymaganiom stawianym kandydatom do stopnia doktora habilitowanego nauk biologicznych.

Odniesienie do recenzji

Wszystkie recenzje są pozytywne i kończą się wnioskiem o nadanie dr. Tomaszowi Janiszewskiemu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk biologicznych, w dyscyplinie biologia. W opinii Pani dr hab. Doroty Czeszczewik całokształt dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego, a także osiągnięcie naukowe dr. Janiszewskiego uzyskane po otrzymaniu stopnia doktora spełniają ustawowe wymagania do przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego. Osiągnięcie naukowe wnosi znaczny wkład w rozwój wiedzy o biologii wybranego gatunku, a tym samym do ogólnej wiedzy z zakresu biologii ptaków. Pan dr hab. Piotr Profus podziela tę opinię i dodaje, że przy ocenie całości dorobku naukowego należy podkreślić umiejętność podejmowania przez Habilitanta zespołowej pracy badawczej, co świadczy o Jego szerokich zainteresowaniach i zdolności do współpracy. Pan prof. dr hab. Lech Stempniewicz zwraca uwagę, że efekty działalności naukowej dr. Janiszewskiego, tj. przede wszystkim artykuły publikowane w ostatnich latach w dobrych czasopismach, powoli znajdują uznanie w kręgu międzynarodowych specjalistów zajmujących się podobną tematyką. Jego pokaźny ilościowo dorobek wyraźnie nabiera dynamiki, zwłaszcza pod względem jakości czasopism w jakich się ukazuje, co dobrze rokuje na przyszłość.

Ocena końcowa

Komisja stwierdza, że Habilitant spełnia wymagania Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2003 r., nr 65, poz. 595, z późn. zm.) i wnosi, w formie uchwały do Rady Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Łódzkiego, o nadanie dr. Tomaszowi Janiszewskiemu stopnia doktora habilitowanego nauk biologicznych, w dyscyplinie biologia. Wynik głosowania jednomyślny: 6 głosów ZA.

Przewodniczący komisji

.....
/prof. dr hab. Jan Jankowski/

Sekretarz komisji

.....
/dr hab. Adrianna Wojtal-Frankiewicz/